

- ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದ ಮೇವಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅದರ ತೆನೆ ಹಾಲ್ಕಳಾದಾಗ ಕಟಾವು ಮಾಡಬೇಕು.
- ಮೇವಿನಲ್ಲಿ ತೇವಾಂಶ ಸುಮಾರು ಶೇ. 70 ರಷ್ಟಿರಬೇಕು.
- ಹಸಿರು ಮೇವನ್ನು 1½ ಅಂಗುಲ ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಶುಳಿದು, ಗಾಳಿ ಹೊರಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಮೇವಿನ ತೂಕದ ಶೇ. 1 ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಉಪ್ಪು ಉದುರಿಸಬೇಕು.
- ಗಾಳಿಯಾಡದಂತೆ ಮುಚ್ಚಳವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ 21 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಇರಿಸಬೇಕು.
- 21 ದಿವಸಗಳ ನಂತರ ಮುಚ್ಚಳವನ್ನು ತೆಗೆದು ರಸಮೇವನ್ನು ದನಗಳಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು.
- ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ರಸಮೇವು ಬೇಲದ ಹಣ್ಣಿನ ವಾಸನೆ ಮತ್ತು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಒಣಮೇವು ಪೌಷ್ಟಿಕರಣ (ಯೂರಿಯಾ ಉಪಚಾರ)

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಭತ್ತದ ಹುಲ್ಲು, ರಾಗಿ ಹುಲ್ಲು ಮತ್ತು ಜೋಳದ ಕಡಬಿಯ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಯಾದ ಕಾಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ನಾರಿನ ಅಂಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಕಡಿಮೆ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇವು ಜೀರ್ಣವಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯುವುದು. ಒಣಗಿದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ನೆಲದ ಮೇಲಾಗಲೀ ಹಾಸು ಚಪ್ಪಡಿ ಅಥವಾ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಹಾಕಿರುವ ನೆಲದ ಮೇಲಾಗಲಿ ತೆಳ್ಳಗೆ ಹರಡಿ ನಂತರ ಶೇ. 4 ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಯೂರಿಯಾ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಮೇವಿನ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿ 100 ಕೆ.ಜಿ. ಹುಲ್ಲನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಲು 20 ಕೆ.ಜಿ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ 4 ಕೆ.ಜಿ. ಯೂರಿಯಾವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅರ್ಧವನ್ನು ಮೊದಲು ಸಿಂಪಡಿಸಿ ಮೇವನ್ನು ತಿರುವಿ ಮತ್ತೆ ಉಳಿದ ಅರ್ಧವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಯೂರಿಯಾ ಸಿಂಪಡಿಸಿದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಸಣ್ಣ ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅದುಮಿ ಮೇಲೆ ಪಾಲಿಥಿನ್ ಹಾಳೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ 15 ದಿನಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಡುವುದು. ಪ್ರತಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಅಥವಾ ಗೋಣಿ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಶೇಖರಿಸಿಟ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ

- ಒಣಮೇವಿನ ಶೇ. 2 ಯೂರಿಯಾ ದ್ರಾವಣ ಉಪಚಾರದಿಂದ ಮೇವಿನ ರುಚಿ ಹೆಚ್ಚುವುದು.
- ಹೆಚ್ಚು ನಾರಿನಾಂಶ ಜೀರ್ಣವಾಗುವುದು.
- ಪ್ರೋಟೀನ್ ಅಂಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಗುವುದರಿಂದ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ:

- ಯೂರಿಯಾವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿಸಿ ನೇರವಾಗಿ ಕುಡಿಸಬಾರದು.
- ಕರುಗಳಿಗೆ 6 ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಯೂರಿಯಾ ಉಪಚರಿಸಿದ ಮೇವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು.

ಭೂಮಿಯ ಗುಣಧರ್ಮಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆ/ತಳಿ ಆಯ್ಕೆ

ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣ ಹುಳಿ	ಬೆಳೆ (ತಳಿ)
ಸೌಳು	ನೇಪಿಯರ್(ಐ.ಜಿ.ಎಫ್.ಆರ್.ಐ.-10), ಮೆಕ್ಸಿಕೋ(ಸೌತ್ ಆಫ್ರಿಕನ್ ಟಾಲ್), ದೀನಾನಾಥ(ದೀನಾನಾಥ-1), ಅಲಸಂದೆ(ಇ.ಸಿ.-4216)
ಸಾರ	ಜೋಳ(ಪಿ.ಸಿ.-6, ಪಿ.ಸಿ.-136, ಸಿ.ಎಫ್.ಎನ್.-29, ಎಸ್.ಎಸ್.ವಿ.-74), ನೇಪಿಯರ್(ಐ.ಜಿ.ಎಫ್.ಆರ್.ಐ.)
ಕರಾವಳಿ/ಸಾರ	ಸೂಡಾನ್ ಗ್ರಾಸ್ ಎಸ್.ಎಸ್.ಜಿ.,59-3), ಔಟ್ಸ್ (ಕೆಂಟ್), ಕುದುರೆ ಮೆಂತೆ (ಟಿ-9),ದಶರಥ, ಪ್ಯಾರಾ, ರೋಡ್ಸ್
ಬರಡು ಭೂಮಿ ಒಣಭೂಮಿ	ಕಾಂಗೋ ಸಿಗ್ನಲ್, ಗಿನಿ(ಹಮೀಲ್), ಪ್ಯಾರಾ, ಓಟ್ಸ್(ಕೆಂಟ್) ಜಾಗು ಪ್ಯಾರಾ ಹುಲ್ಲು ದೀನಾನಾಥ(ದೀನಾನಾಥ-1,ಬಂಡಲ್), ಸ್ವೈಲೋ(ಹಮಾಟಾ) ಅಂಜನ್ ಗ್ರಾಸ್ (ಐ.ಜಿ.ಎಫ್.ಆರ್.ಐ.-3108)

ಲೇಖಕರು

ಡಾ. ಎಸ್. ವೈ. ಮುಕರ್ತಾಳ

ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎನ್. ಎಂ. ಗೌಡ

ಪ್ರಕಾಶಕರು ಮತ್ತು ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಸರೋಜಿನಿ ಜಿ ಕರಕಣ್ಣವರ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು

ಬೆರಳಚ್ಚು : ಸರೋಜಿ ಬಿ. ತಳವಾರ ವಿನ್ಯಾಸ: ರೇಖಾ ಕೆ.ಎನ್.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು

ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಹನುಮನಮಟ್ಟಿ - 581 115

ತಾ: ರಾಣೇಬೆನ್ನೂರು, ಜಿ. ಹಾವೇರಿ

(08373)253524, 94484-95338

ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಅಂಚೆ: kvk_haveri@rediffmail.com,

ಅಂತರಜಾಲ: www.kvkhaveri.org

ಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ:

ಡಿಟಿಪಿ ಘಟಕ, ಪ್ರಕಟಣಾ ಕೇಂದ್ರ, ಕೃವಿವಿ, ಧಾರವಾಡ

ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಧಾರವಾಡ

ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳು ಹಾಗೂ ಶೇಖರಣೆ

ಐ.ಸಿ.ಎ.ಆರ್.-ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ

ಹನುಮನಮಟ್ಟಿ 581 115

ತಾ: ರಾಣೇಬೆನ್ನೂರು, ಜಿ: ಹಾವೇರಿ

ನವೆಂಬರ್ - 2014

ಪ್ರತಿಗಳು: 1000

ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳು

ರಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಪಶು ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಮೇವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕು ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಹಸಿರು ಮೇವು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ನಂತರ ಉಳಿಯುವ ಸೊಪ್ಪೆ, ಕಡಬಿ, ಹುಲ್ಲನ್ನು ಪಶುಗಳಿಗೆ ನೀಡಲು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪಶುಪಾಲನೆಯನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದಾಗ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಮೇವಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ವಿವಿಧ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳು

I) ಏಕವಾರ್ಷಿಕ : ಮೇವಿನ ಗೋವಿನ ಜೋಳ, ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ

ಸೌತ್ ಆಫ್ರಿಕನ್ ಟಾಲ್ : ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 50 ರಿಂದ 60 ಕೆಜಿ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ಬೇಕಾಗಿದ್ದು, 1 ಅಡಿ ಅಂತರದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಬೇಕು. 70-75 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಟಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 50-60 ಟನ್ ಮೇವು ಪಡೆಯಬಹುದು.

II) ಏಕವಾರ್ಷಿಕ ಮೇವಿನ ಜೋಳ: ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ

ಮೇವಿನ ಜೋಳ: ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 30 ಕೆಜಿಯಂತೆ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. 60-70 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಟಾವು ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 40 ರಿಂದ 50 ಟನ್ ಹಸಿರು ಮೇವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

III) ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ಹುಲ್ಲು ನೀರಾವರಿ : 1) ಓಟ್ಸ್ ಹುಲ್ಲು: ಸೀಮಿತ ನೀರಾವರಿ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆ, ಇದರಿಂದ ಕೊಳೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಸಹ ಪಡೆಹಬಹುದು. 60-65 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಕಟಾವು ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 40 ರಿಂದ 45 ಟನ್ ಹಸಿರು ಮೇವು ಪಡೆಯಬಹುದು.

2) ನೇಷಿಯರ್ ಹುಲ್ಲು: ಏಕದಳ

ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳೆ, ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 15 ರಿಂದ 20 ಸಾವಿರ ಬೇರುಗಳು

ಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ನಾಟಿ ಮಾಡಿದರೆ 70 ರಿಂದ 80 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ನಂತರ ಪ್ರತಿ 45 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಕಟಾವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಧಾರಣ 4-5 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

3) ರೋಡ್ಸ್ ಹುಲ್ಲು: ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಹವಾಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ

ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಅಂದಾಜು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಬೇರಿನ ತುಂಡುಗಳು ಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಒಂದು ಅಡಿ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. 50-60 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಮತ್ತು ನಂತರ 30-40 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಟಾವು ಮಾಡಬಹುದು.

4) ಪ್ಯಾರಾ ಹುಲ್ಲು: ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ನಿಲ್ಲುವ ಜಾಗ, ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 30 ಸಾವಿರ ಕಾಂಡದ ತುಂಡುಗಳು ಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿನಲ್ಲಿ 100 ಟನ್ನಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. 6-8 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಕುದುರೆ ಮಸಾಲೆ (ಲ್ಯೂಸರ್ನ): ಇದು ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ

ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯದ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆ, ಅಕ್ಟೋಬರ್ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. 2 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೊದಲ ಕಟಾವು ಬರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಪ್ರತಿ 25-30 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಕಟಾವು ಮಾಡಬಹುದು.

ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಹುಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು

ಮೇವು ಕತ್ತರಿಸುವ ಯಂತ್ರಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಉಪಯೋಗಗಳು

- ಮೇವನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ರಾಸುಗಳಿಗೆ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಮೇವು ಹಾಳಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು.
- ಮೇವು ತಿನ್ನುವ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚುವುದು ಹಾಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣವಾಗುವುದು.
- ಮೇವನ್ನು ಅಗಿಯಲು ಮತ್ತು ಮೆಲುಕು ಹಾಕಲು ಬೇಕಾಗುವ ಶಕ್ತಿಯ ಉಳಿತಾಯ
- ಮೇವಿನ ಉತ್ತಮ ಬಳಕೆ
- ಏಕದಳ, ದ್ವಿದಳ ಹಾಗೂ ಒಣಮೇವಿನ ಮಿಶ್ರಣ ಸುಲಭ ರಸಮೇವು ತಯಾರಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು.

ರೈತರ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದಾದ ಮೇವಿನ ಮರಗಳು

- ಹಾಲವಾಣಿ
- ದಶರಥ
- ನುಗ್ಗೆ
- ಸುಬಾಬುಲ್
- ಕ್ಯಾಲಿಯಾಂಡ್ರಾ
- ಗೊಬ್ಬರದ ಗಿಡ
- ಅಗಸೆ
- ಗ್ಲಿರಿಸೀಡಿಯಾ
- ಅಶ್ವತ್ಥ /ಅರಳಿ

- ⇒ ಮಳೆಗಾಲದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಬದುಗಳ ಮೇಲೆ ಬೇರುಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಯಬಹುದು.
- ⇒ ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ, ಎಲ್ಲಾ ಹವಾಮಾನಕ್ಕೂ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.
- ⇒ ಅಧಿಕ ಕವಲೊಡೆದು ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ⇒ ಅಧಿಕ ಎಲೆ ಮತ್ತು ಕಾಂಡದ ಪ್ರಮಾಣವಿದ್ದು, ವರ್ಷವಿಡೀ ಹಸಿರು ಮೇವಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

- ⇒ ಕಟಾವು ಮಾಡಿದ 45 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.
- ⇒ ಒಮ್ಮೆ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಬೇರುಗಳು 4 ರಿಂದ 5 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇಳುವರಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ⇒ ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನ ತೋಟದಲ್ಲೂ ಸಹ ಮೇವನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು.
- ⇒ ಮೇವು ಕಟಾವಣೆ ನಂತರ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ನೀಡಿ 10 ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನೀರು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಸಾಕು.

ಮೇವು ಬೆಳೆಗಳ ಶೇಖರಣೆ

ಹೆಚ್ಚಾದ ಮೇವನ್ನು ಕೊರತೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಶೇಖರಿಸಿ ಜೋಪಾನ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇದನ್ನು ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು.

1. ಹೇ-ಹಸಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ ಇಡುವುದು.
2. ರಸಮೇವು-ಸೈಲೇಜು ಮಾಡುವುದು.

ಹಸಿ ಹುಲ್ಲು

ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ 'ಹೇ' ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕೆಲವು ಜಾತಿಯವು ಮಾತ್ರ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತೆಳು ಕಾಂಡಗಳ ಹೆಚ್ಚು ಗರಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಮೇವುಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ. ಉದಾಹರಣೆ ರೋಡ್ಸ್, ಅಂಜನ್ ಮತ್ತು ಲೂಸರ್ನ್.

ಏಕದಳ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತೆನೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೂ, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೂವು ಕಾಣಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಲೂ ಕತ್ತರಿಸಿ ತೇವಾಂಶ. ಅಂದಾಜು ಶೇಕಡ 12 ರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವಂತೆ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದ ಒಂದೂವರೆ ದಿವಸ ಒಣಗಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಹಿಡಿಯಷ್ಟು ಒಣಗಿದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಸುರಳಿ ಮಾಡಿ ಹಿಂಡುವುದರಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಒಣಗಿಸಿದ ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲನ್ನು ನೀರು, ಮಳೆ ಬಿದ್ದು ನೆನೆಯದಂತೆ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಸಿರು ಮೇವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಒಣಗಿಸುವುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿನ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅವಶ್ಯವಿರುವಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು

ರಸಮೇವು-ಸೈಲೇಜ್ ಮಾಡುವುದು

- ರಸಮೇವು (ಸೈಲೇಜ್) ದಪ್ಪ ದಂಟಿನ ಜೋಳ ಅಥವಾ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದಿಂದ ತಯಾರಿಸಬಹುದು.
- ರಸಮೇವು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಕ್ಟಿಕ್ ಆಮ್ಲ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಕಾರಣ ಮೇವು ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ.
- ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲೂ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಡ್ರಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಬಹುದು.

